

โครงการพัฒนาคุณภาพ กระบวนการผ่าตัดผู้ป่วยบริจาคอวัยวะ

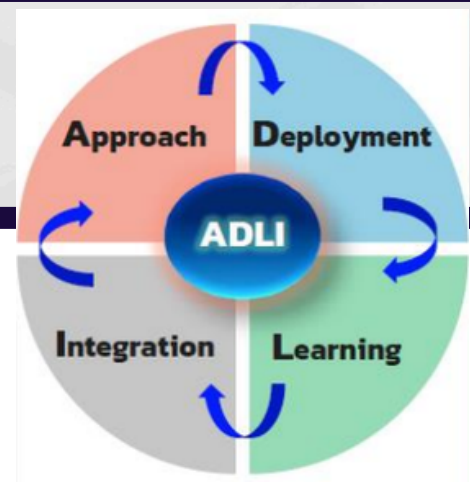
พว.มรกต ดอกแก้ว, พว.จิรสุตา จิตตปัญญา, พว.ภมรพรรณ โกเสนโต, พว.วราภรณ์ รัฐกุล, พว.ฐิติกานต์สุภาผาบ, พว.สมฤทัย ทานท่า
พว.ณัฐพร สุธะวารี, พว.ธัญพิชชา ปั่นดอนตอง, พว.ศิริพรรณ วรรณมูล และคณะ

บทนำ/ ที่มาและความสำคัญ

งานการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดและพักฟื้น ให้บริการผู้ป่วยผ่าตัดและตรวจรักษาตลอด 24 ชั่วโมง มีการติดต่อประสานงานกับทีมและหอผู้ป่วยต่าง ๆ ซึ่งบุคลากรจะต้องปฏิบัติงานตามแนวทางที่กำหนดอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการผ่าตัดอย่างปลอดภัยและมีคุณภาพตามมาตรฐานของห้องผ่าตัด โดยเฉพาะการผ่าตัดที่มีความเฉพาะทาง จำเป็นต้องสร้างกระบวนการและระบบการทำงานที่มีแบบแผนชัดเจน เพื่อให้การทำงานของบุคลากรเป็นไปอย่างราบรื่น ลดความขัดแย้งระหว่างทีมผ่าตัด และเกิดการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

การผ่าตัดรับบริจาคอวัยวะจากผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยสมองตาย บุคลากรห้องผ่าตัดต้องมีการประสานความร่วมมือกันระหว่างทีมต่าง ๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้อวัยวะของผู้บริจาคเกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพกับผู้รับมากที่สุด จากปัญหาการสื่อสารและประสานงานระหว่างบุคลากรห้องผ่าตัดและบุคลากรในหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีความคิดเห็นและความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการทำงานไม่ตรงกัน ทำให้เกิดความขัดแย้งในการทำงาน บุคลากรไม่สามารถปฏิบัติตามหน้าที่ตามขอบเขตความรับผิดชอบของตนเองได้ เนื่องจากไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ ทำให้การทำงานไม่ราบรื่น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของผู้ป่วยได้ จึงต้องมีการพัฒนากระบวนการทำงานของบุคลากร ทำให้บุคลากรผู้ปฏิบัติมีความรู้ ความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน และเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดูแลผู้ป่วยให้มีความปลอดภัยได้

วิธีการ/ กระบวนการ

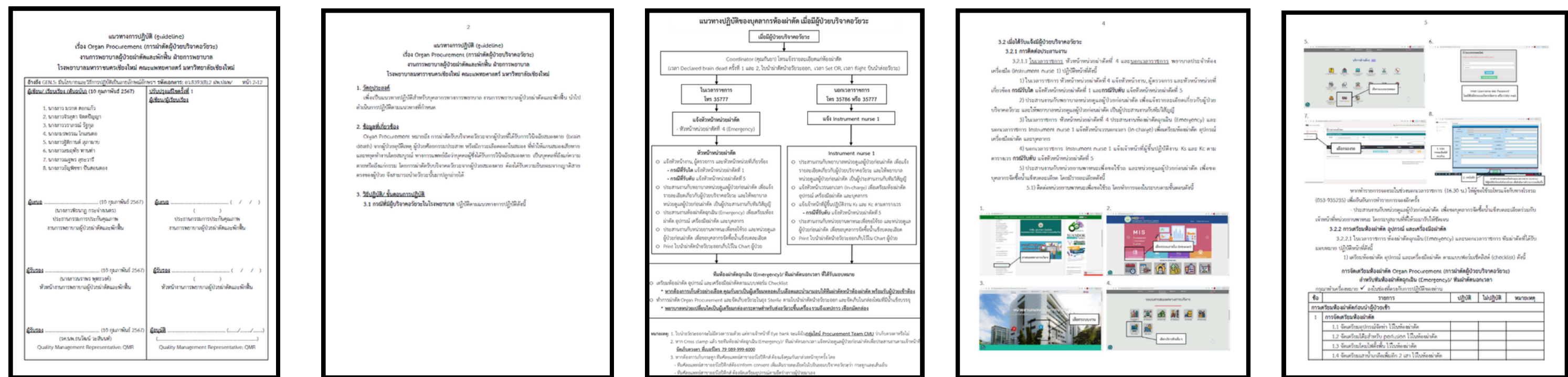

A Approach - วางแผน ประชุมทีม เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและความเสี่ยงที่เกิดขึ้น รวมถึงกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาแนวปฏิบัติร่วมกับทีมภายในหน่วยงาน
- ติดต่อประสานความร่วมมือระหว่างทีมสหสาขาวิชา ในการค้นหาแนวทางที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละหน่วยงาน

D Deploy - จัดทำ (ร่าง) แนวทางปฏิบัติ เรื่อง Organ Procurement (การผ่าตัดผู้ป่วยบริจาคอวัยวะ) โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธี/ ขั้นตอนการปฏิบัติ การติดต่อประสานงานกับทีมต่าง ๆ การเตรียมห้องผ่าตัด อุปกรณ์ และเครื่องมือผ่าตัด ทั้งในกรณีที่มีผู้ป่วยบริจาคอวัยวะในโรงพยาบาลและนอกโรงพยาบาล รวมถึงระบุผู้รับผิดชอบการปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละขั้นตอน ทั้งในและนอกเวลาราชการ

- ปรึกษาทีมบริหารของงานฯ เพื่อจัดหาคะเปาและล้อเข็น Organ transplantation สำหรับใส่อุปกรณ์และวัสดุสิ้นเปลือง เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ในกรณีที่มีผู้ป่วยบริจาคอวัยวะนอกโรงพยาบาล
- นำ (ร่าง) แนวทางปฏิบัติไปสอบถามบุคลากรผู้ปฏิบัติและผู้บริหารของงานฯ ถึงความเป็นไปได้ของการนำแนวปฏิบัติไปใช้ และข้อปฏิบัติที่ควรเพิ่มเติมหรือปรับปรุง

L Learning - นำ (ร่าง) แนวทางปฏิบัติไปให้บุคลากรทดลองใช้ พร้อมทั้งให้คำแนะนำแก่บุคลากรที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติ ปรับปรุงและพัฒนาแนวปฏิบัติให้บุคลากรสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและเหมาะสมกับบริบทของหน่วยงาน

- นำเสนอผลการนำ (ร่าง) แนวทางปฏิบัติไปใช้ให้แก่ผู้บริหารของงานฯ รับทราบ และประกาศเป็นแนวทางปฏิบัติ (Guideline) สำหรับห้องผ่าตัดต่อไป
- ทบทวนแนวทางปฏิบัติ เรื่อง Organ Procurement และการประยุกต์ใช้หลักจริยธรรมและแนวคิดให้แก่บุคลากรผู้ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

I Integration - ทบทวนการประยุกต์ใช้หลักจริยธรรมและแนวคิดกับการปฏิบัติ รวมถึงการนำทางแนวปฏิบัติไปใช้ เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการรับรอง PDSC อย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ขององค์กร (STAIR: Sustainable Clinical Excellence)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติกระบวนการผ่าตัดผู้ป่วยบริจาคอวัยวะ
2. เพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติตามแนวทางได้ถูกต้องมากกว่าร้อยละ 90

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- **Customer focus:** การยึดหลักผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง โดยการพัฒนาแนวปฏิบัติจากการวิเคราะห์ปัญหาและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ป่วย นำไปสู่การพัฒนากระบวนการทำงานของบุคลากร ทำให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจในแนวทางเดียวกัน และเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดูแลผู้ป่วยให้มีความปลอดภัยได้
- **Q uality:** มุ่งเน้นการพัฒนาเชิงระบบ เพื่อพัฒนากระบวนการทำงานของบุคลากรให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ช่วยลดความขัดแย้งระหว่างหน่วยงานที่อาจเกิดขึ้น และทำให้เกิดกระบวนการปฏิบัติที่ดีได้
- **I nnovation:** การพัฒนาคุณภาพกระบวนการผ่าตัดผู้ป่วยปลูกถ่ายอวัยวะ ถือเป็นการจัดระบบการทำงาน (Process innovation) และมีการสื่อสาร เผยแพร่ให้แก่บุคลากรภายในหน่วยงานได้ศึกษาอย่างทั่วถึง
- **T eamwork:** การพัฒนาแนวปฏิบัติกระบวนการผ่าตัดผู้ป่วยบริจาคอวัยวะต้องอาศัยการประสานงาน และความร่วมมือระหว่างทีมสหสาขาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีในการดูแลผู้ป่วย และปลอดภัยในทุกะยะของการผ่าตัด

วิเคราะห์และสรุปสาระสำคัญ

การพัฒนาคุณภาพกระบวนการผ่าตัดผู้ป่วยบริจาคอวัยวะ ทำให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบ ทั้งในด้านการประสานงานและการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ทำให้บุคลากรมองเห็นเป้าหมายสำคัญที่เกิดกับผู้รับบริการ บุคลากรมีความพร้อมที่จะพัฒนาการปฏิบัติงานและกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพกับหน่วยงานและผู้ป่วยมีความปลอดภัยมากที่สุด

ผลการดำเนินงาน

ได้แนวปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานของห้องผ่าตัด ทำให้บุคลากรห้องผ่าตัดมีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน มีกระบวนการทำงานและแผนงานที่ชัดเจนมากขึ้น มีการประสานงานระหว่างบุคลากรที่ดีขึ้น บุคลากรสามารถปฏิบัติตามหน้าที่ตามแนวทางที่กำหนดได้มากกว่าร้อยละ 90 ทำให้การทำงานราบรื่น อีกทั้งโครงการเกิดการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความทันสมัยกับบริบทและสถานที่ของห้องผ่าตัด ทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีกับผู้ป่วย

